

Biroul permanent al Senatului
Bp 147 18.04.2007

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă privind
interzicerea mercenarilor**

Analizând propunerea legislativă privind interzicerea mercenarilor, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B147 din 22.03.2007,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri :

I. Observații generale

1. Obiectul de reglementare al prezentei propuneri legislative îl constituie crearea cadrului juridic privind *interzicerea, recrutarea, folosirea, finanțarea și instruirea mercenarilor*, din perspectiva necesității de consolidare a legislației naționale referitoare la **siguranța statului și lupta împotriva terorismului, în consonanță cu reglementările internaționale în domeniu.**

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor organice fiind incidente dispozițiile art.73 alin.(3) lit.h) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată fiind Senatul

2. Din punct de vedere al dreptului comunitar, propunerea legislativă intră sub incidența politicilor europene statuate la nivelul Uniunii Europene, în domeniul Politicii Externe și de Securitate Comună (PESC), respectiv în cel al Justiției și al Afacerilor Interne (JAI), prezentând astfel tangență, cu doi dintre cei trei piloni fundamentali ai Uniunii Europene.

Potrivit politicilor europene subsumate acestor **doi piloni** și a actelor juridice comunitare adoptate de organismele UE, pe linia *prevenirii și combaterii terorismului*, problematica rezervată *interzicerii activității specifice mercenarilor, precum și recrutarea, folosirea, finanțarea și instruirea acestora de către autoritățile statale ori de către persoanele fizice sau juridice aflate pe teritoriul unui stat membru al UE*, nu este reglementată, de-o manieră expresă, în cadrul legislației europene, nefiind abordată, în contextul preocupărilor de ordin legislativ ori în cel al orientărilor generale ale forurilor europene.

România s-a aliniat exigențelor europene în materie, prin *fundamentarea politicii externe și de securitate a statului român pe aceleași principii și orientări ca și cele promovate la nivelul Uniunii* - pe linia PESC, prin **preluarea acquis-ului comunitar**, inclusiv în ceea ce privește **prevenirea și combaterea terorismului** - pe linia JAI.

Potrivit angajamentelor asumate față de UE, în deplin acord cu dispozițiile convențiilor și tratatelor internaționale, România este ferm implicată în lupta pentru prevenirea și combaterea oricăror tipuri de riscuri și amenințări subsumate sau adiacente terorismului, care pot viza teritoriul național sau alte spații, încheind totodată o serie de acorduri bilaterale cu o serie de state (*Germania, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, Franța, Ungaria etc.*), menite a armoniza derularea acțiunilor anti-teroriste. Dincolo de permanenta adaptare și consolidare legislativă în domeniul luptei împotriva terorismului, în acord cu dinamica acquis-ului comunitar în materie, se mai impune a aminti că, în contextul participării la acțiunile inițiate de forurile abilitate ale UE, România s-a asociat la **Planul de acțiune al Uniunii privind combaterea terorismului**, subscriind la Declarația finală adoptată de Conferința Europeană lărgită, organizată la Bruxelles la 20 octombrie 2001. Mai mult, România s-a angajat să adopte măsurile necesare privind transpunerea în practică a prevederilor **Rezoluției Consiliului de Securitate al ONU nr.1373/2001**, ratificând **Convenția Națiunilor Unite privind eliminarea surselor de finanțare a terorismului**.

II. Observații privind redactarea și respectarea normelor de tehnică legislativă

1. La art.2, precizăm că definiția noțiunii de „mercenar” nu cuprinde condiția esențială referitoare la necesitatea implicării persoanei într-un conflict armat sau într-o acțiune violentă care are ca

scop aducerea unei atingeri ordinii constituționale a unui stat sau integrității teritoriale a acestuia, textul propus făcând referire la desfășurarea de acțiuni violente premeditate și ilegale ce urmăresc interese **de orice natură** și la acordarea de asistență sau expertiză în astfel de acțiuni. Prin urmare, norma propusă nu este corelată nici cu art. 47 alin.2 din Protocolul adițional nr.I la Convențiile de la Geneva din 12 august 1949 privind protecția victimelor conflictelor armate internaționale, ratificat prin Decretul nr.224/1990, și nici cu art.1 din Convenția internațională împotriva recrutării, folosirii, finanțării și instruirii mercenarilor, aflată în curs de ratificare de către România, texte care prevăd că mercenarul **ia parte directă la ostilități**.

Pe de altă parte, din redactarea **art.2** rezultă că situațiile avute în vedere la **lit.a) - i)** sunt prevăzute alternativ, și nu cumulativ. Astfel, potrivit **lit.b)**, urmează a fi considerat mercenar orice cetățean român care, în scopul dobândirii unor foloase materiale, se angajează să desfășoare acțiuni violente premeditate și ilegale ori să acorde asistență sau expertiză în astfel de acțiuni, ce urmăresc interese de orice natură. Or, neprevvederea expresă a unor condiții referitoare la scopul acțiunilor, conduce la includerea automată în categoria mercenarilor a oricărei persoane care săvârșește o infracțiune cu premeditare și cu violență, ceea ce nu poate fi acceptat. În mod similar, observația este valabilă și pentru **lit.c)** și **f)** ale **art.2**, care au în vedere exclusiv calitatea persoanei.

În plus, situația avută în vedere la **lit.d)**, privind cetățeanul român care face parte din forțe armate sau formațiuni paramilitare care luptă împotriva statului român sau a unui stat membru NATO nu este corelată cu definiția dată mercenarului în art. 47 alin.2 din Protocolul adițional nr.I la Convențiile de la Geneva din 12 august 1949 privind protecția victimelor conflictelor armate internaționale. Astfel, potrivit normei din Protocol mercenarul nu este nici resortisant al unei părți la conflict și nici rezident al teritoriului controlat de o parte la conflict, nu este membru al forțelor armate ale unei părți la conflict și nici nu a fost trimis de către un stat, altul decât o parte la conflict, în misiune oficială ca membru al forțelor armate ale statului respectiv. Prin urmare, cetățeanul român care luptă împotriva României nu poate fi considerat mercenar, **lit.d)** a **art.2** trebuind să fie eliminată.

Precizăm, de altfel, că săvârșirea unei astfel de fapte de către un cetățean român constituie infracțiunea de trădare prin ajutarea inamicului, prevăzută în art.156 alin.(2) din Codul penal, pedepsită cu

detențiune pe viață sau cu închisoare de la 15 la 25 de ani și interzicerea unor drepturi.

Având în vedere observațiile de mai sus, propunem reanalizarea normei din **art.2**, astfel încât să se realizeze corelarea definiției noțiunii de mercenar cu cea cuprinsă în tratatele internaționale la care România este parte.

3. La **art.3**, pentru un plus de rigoare în reglementare, apreciem că ar trebui eliminată expresia „în condițiile art.2”, această normă având ca obiect însăși definirea noțiunii de „mercenar”. Prin urmare, ori de câte ori această noțiune este utilizată în cuprinsul proiectului, ea va avea sensul prevăzut în art.2.

Din aceleași motive, la **art.5 alin.(1)** este necesară înlocuirea expresiei „persoanelor care îndeplinesc condițiile prevăzute la art.2” cu cuvântul „mercenarilor”, iar la alin.(2) trebuie eliminată sintagma „în condițiile art.2”.

4. La **art.6 alin.(1)** și **(2)**, semnalăm că incriminarea faptelor săvârșite în scopul sprijinirii sau finanțării unor structuri paramilitare ilegale ar trebui eliminată, întrucât aceste fapte constituie infracțiune potrivit art.4. Precizăm că, potrivit art.4, constituie infracțiune sprijinirea **în orice mod** a structurilor paramilitare ilegale.

Pe de altă parte, în ceea ce privește faptele săvârșite în scopul sprijinirii activității mercenarilor, precizăm că prevederea din cuprinsul **alin.(1)** al **art.6** se suprapune dispoziției din **alin.(2)**, care are ca obiect incriminarea sprijinirii **în orice mod** a activității mercenarilor. Or, punerea la dispoziție, cu știință, a unor bunuri mobile sau imobile, precum și realizarea sau colectarea de fonduri, direct sau indirect, reprezintă tocmai o modalitate concretă de sprijinire a activității mercenarilor. Dacă se dorește ca în **alin.(2)** al **art.6** să fie incriminate orice alte modalități de sprijinire decât cele prevăzute în alin.(1), textul trebuie să prevadă în mod expres acest lucru.

5. La **art.7 alin.(1)**, semnalăm că limitele pedepsei prevăzute de text trebuie corelate cu limitele pedepsei amenzii aplicabile persoanei juridice potrivit art.71¹ din Codul penal. Astfel, potrivit Codului penal, în cazul în care legea prevede pentru infracțiunea săvârșită de persoana fizică pedeapsa detențiunii pe viață sau pedeapsa închisorii mai mare de 10 ani, minimul special al amenzii pentru persoana juridică este de 10.000 lei, iar maximul special al amenzii este de 900.000 lei. Ținând seama de faptul că, potrivit art.5 și art.6 alin.(1)

din propunerea legislativă, pedeapsa aplicabilă persoanei fizice este închisoarea de la 10 la 15 ani, ar trebui ca în cazul persoanei juridice limita maximă specială a amenzii să fie de 900.000 lei, nu de 500.000 lei, așa cum se propune.

În plus, considerăm că textul ar trebui să se prevadă că fapta se pedepsește, pe lângă pedeapsa principală, și cu pedeapsa complementară a dizolvării persoanei juridice, aplicarea acesteia fiind de principiu că nu poate fi făcută decât printr-o hotărâre judecătorească.

Din aceste motive, partea de final a **alin.(1)** ar trebui reformulată, astfel: „... se pedepsește cu amendă de la 10.000 lei la 900.000 lei și dizolvarea persoanei juridice.”

Pe de altă parte, **alin.(2)** și **(3)** trebuie eliminate, întrucât regulile privind conținutul pedepsei complementare a dizolvării persoanei juridice, precum și neaplicarea acesteia în cazul anumitor categorii de persoane juridice sunt prevăzute în art.71² și 71⁴ din Codul penal.

6. La **art.10**, propunem eliminarea expresiei „în mod obligatoriu”, care nu este necesară, norma juridică fiind, prin natura ei, obligatorie.

7. La **art.11**, pentru o corectă informare normativă, ar fi necesar ca textul să fie reformulat astfel:

„**Art.11.** - Mercenarii capturați în timp de război nu beneficiază de prevederile Convenției internaționale pentru protecția victimelor de război, încheiată la Geneva la 12 august 1949, ale Protocolului adițional nr.1 la convențiile de la Geneva din 12 august 1949 privind protecția victimelor conflictelor armate internaționale, și ale Protocolului nr.2 adițional la convențiile de la Geneva din 12 august 1949 privind protecția victimelor conflictelor armate fără caracter internațional din 8 iulie 1977”.

8. La **art.12**, având în vedere că România nu a ratificat și nici nu a aderat, până în prezent, la convenția internațională la care se face trimitere, recomandăm eliminarea din proiect a textului propus.

PREȘEDINTE

dr. Dragoș ILIESCU

București

Nr. 488/17.04.2004